

DEBAT

Tøger Seidenfaden:
Min frygt er, at vi
befinder os i endnu
en boble

Side 2

Cepos-direktør:
De venstreorienterede
minder altså mest
om pengepugeren
Scrooge fra
'Et juleeventyr' Side 5

Kroniken Er filmproducenter dårlige købmænd?

TV kan redde verden

Det er ikke Facebook og Twitter, der revolutionerer verden i disse år. Det er tv. I takt med at tv spreder sig kloden rundt, trækker det et spor af ligestilling, sundhed og global bevidsthed med sig, argumenterer den amerikanske økonom Charles Kenny.

CHARLES KENNY

Siden de første transmissioner i 1928 er tv blevet kritiseret for at være underlødigt. Og hvis der er noget, som både politisk korrekte og konservative kulturkrigere er enige om, så er det, at tv fører til uvished, moralsk forfald og dårligere sundhedstilstand.

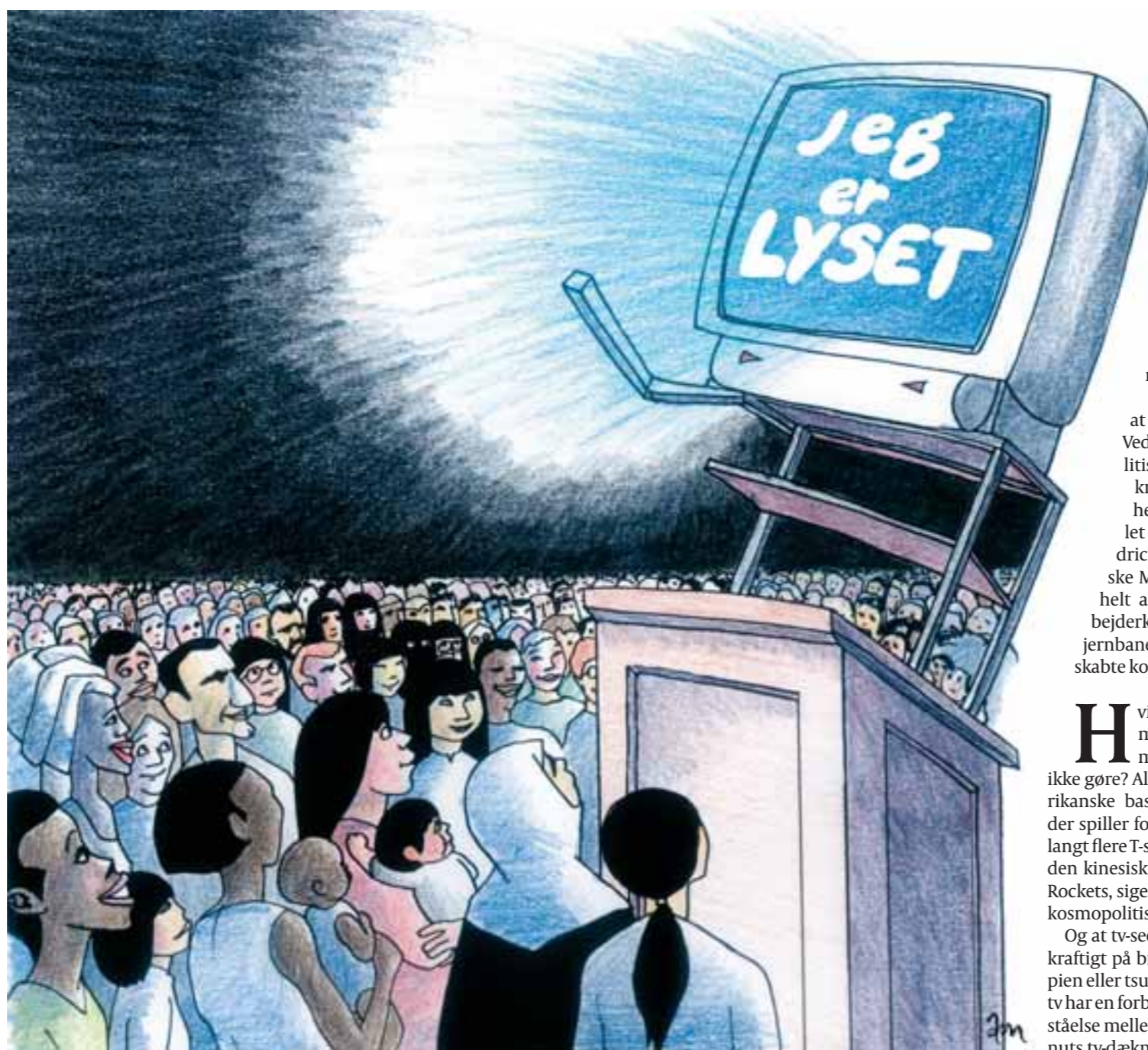
Har de en pointe? Nej. Det er mere rigtigt at sige, at tv er i gang med at skabe en verden med mere ligestilling, bedre sundhed og en stærkere global bevidsthed. Ja, selv de tv-programmer, som så mange betragter som underlødige – fra sang- og danse-show til serier som 'Desperate Housewives' – er med til at skabe markante positive samfundsforandringer: Forbedring af kvinders vilkår, mindre overbefolkning, færre misbrugsproblemer, bedre hygiejne og mere global solidaritet.

Nøglen til at forstå tv-mediets samfundsforandrende kraft er udbredelsen. Det er nemlig ikke sociale medier som Facebook og Twitter, der revolutionerer verden i disse år. Det er tv, som breder sig til de fattige dele af kloden. For se bare:

■ I 2007 havde 1,1 milliard husstande tv. I 2013 vil yderligere 150 millioner husstande kunne se levende billeder hjemme i dagligstuen.

■ Kun syv år efter, at indonesiske landsbyer fik elektricitet, har 60 procent af husstandene fået tv. Altså i områder, hvor mennesker i gennemsnit tjener ti kroner om dagen.

■ Tv er så populært, at folk i store dele af verden, hvor der endnu ikke er elektricitet, slutter deres tv-apparater til batterier. I visse fattige lande, for eksempel Peru, er der faktisk flere husstande, der har tv end elektricitet. Og nu har cirka halvdelen af

Tegning: Anne-Marie Steen Petersen

alle indiske husstande fået tv, og flere kommer hele tiden til.

Samtidigt med at vi står midt i en revolution, hvor der bliver sluttet stadig flere tv-apparater til overalt, sker der en eksplosion i udbuddet. I 2013 vil halvdelen af verdens tv-apparater modtage et digitalt signal, som giver adgang til langt flere kanaler.

Den gennemsnitlige amerikanske husstand kan i dag se 119 kanaler, og en lignende tendens spredes hurtigt til resten af verden.

Midt i vores kollektive begejstring over nettets nye sociale netværk som Twitter og Facebook, overser vi tv-mediet.

For det første forbedrer tv kvinders vilkår i fattige lande. Når det f.eks. lykkedes en kvinde tidligere på året at komme i finalen i 'Afghanistans stjerne', så betyder det meget for synet på kvinder i det land.

Samme virkning har de populære sæbeoperaer i f.eks. Indien, der fokuserer på livet i de store byer. Mange af de kvindelige roller i disse serier er udearbejdende og velhavende. De er typisk veluddannede, og de har få børn. Dermed fungerer serierne som stærke rollemodeller for kvinder i landdistrikter.

En undersøgelse viser, at det, at en landsby får adgang til kabel-tv, har samme virkning på ligestillingen som at lade pigerne gå fem år mere i skole.

Og det påvirker antallet af fødsler på grund af det gode eksemplars magt.

Sådan har det været i Brasilien længe. Siden 1970'erne har den brasilianske tv-station Rede Globo leveret en strøm af sæbeoperaer, der ses af op til 80 millioner mennesker.

I et land, hvor skilsmisse først blev legaliseret i 1977, vækker det altså opsigt, når hver femte kvinde i sæbeoperaerne er fraskilt, når hver fjerde er manden utro, og

når tre ud af fire kvinder ikke har børn.

Men det virker. Efterhånden som Globos udsendelser nåede ud til nye dele af landet, begyndte de fattige kvinder at få færre børn. Undersøgelser viser, at det at bo i et område, hvor det var muligt at se disse udsendelser, har samme virkning på, hvor mange børn kvinderne fødte, som to års ekstra uddannelse.

I Brasilien og Indien går indførelsen af kabel- og satellit-tv hånd i hånd med, at kvinder går længere tid i skole og bliver mere frigjorte. I Brasilien var det ikke kun fødselsraterne, der ændrede sig, da Globos signal nåede ud til et større område – antallet af skilsmisser steg også.

Tv's positive indflydelse handler ikke kun om ligestilling og fødselsrater. Ifølge en undersøgelse, som Verdensbanken har lavet i Brasilien, er der langt mindre risiko for, at børn, der ser tv efter skoletid, tager stoffer. Tv's evne til at begrænse unges brug af stoffer er

dobbel så stor som det at have en veluddannet mor.

Og så er der hygiejnen! Gode tv-kampagner kan nemlig gøre en forskel. I Ghana, hvor kun 4 procent af alle mødre vaskede hænder efter toiletbesøg, og mindre end 1 procent gjorde det, før de gav deres børn mad, blev mødre mere flittige til at vaske hænder efter en tv-kampagne.

Endelig kan tv være med til at dæmme op for krigstruslen. Ved at gøre folk mere kosmopolitisk orienterede kan tv gøre krig mindre tiltrækkende i det hele taget. Allerede i 1800-tallet hævdede Karl Marx og Friedrich Engels i 'Det Kommunistiske Manifest', at jernbaner var af helt afgørende betydning for arbejderklassens solidaritet, fordi jernbanerne samlede mennesker og skabte kommunikation.

Hvis denne verdens transportmidler kan påvirke tingene så meget, hvad kan tv-kanaler så ikke gøre? Alene det forhold, at den amerikanske basketballspiller Kobe Bryant, der spiller for Los Angeles Lakers, sælger langt flere T-shirts med sit navn i Kina end den kinesiskfødte Yao Ming fra Houston Rockets, siger noget om denne voksende kosmopolitiske mentalitet.

Og at tv-seere overalt i verden reagerer kraftigt på billeder af hungersnød i Etiopien eller tsunamien i Asien, viser også, at tv har en forbløffende evne til at skabe forståelse mellem folk. I USA fik et ekstra minuts tv-dækning af tsunamien i Asien donationerne til nødhjælpsarbejdet til at stige med 13 procent. I en ikke så fjern fremtid vil verdens indbyggere se 24 milliarder timers tv om dagen, gennemsnitligt fire timer pr. person. Selvfølgelig vil nogle af disse timer kunne bruges bedre – med at plante træer, hjælpe gamle damer over vejen, dyrke sport eller noget fjerde. Men vi skal altså ikke undervurdere, at tv har en forbløffende evne til at skabe nye ideer, mangfoldige måder at leve på og helt anderledes mennesker. Og det er just vejen til både større international forståelse og mere ligestilling og et bedre indblik i livets mangfoldighed. Det er ikke så dårligt endda, vel?

Charles Kenny er amerikansk økonom og forfatter, og han har netop skrevet bogen: 'The Success of Development: Innovations, Ideas and the Global Standard of Living'.

Oversættelse: Lorens Juul Madsen
Copyright: Foreign Policy

www Er tv godt for verden? Deltag i debatten på politiken.dk/debat

De satans elskerinder

KOMMENTAR

Velkommen på forsiden – Tiger Woods.

Godt nok er du netop blevet udråbt til det seneste årtis største sportsstjerne. Og godt nok har du hverken voldtaget eller dræbt nogen, forulempet et barn, et dyr eller noget andet afstumpet. Men det skal da ikke afholde alverdens medier fra at trække dig gennem sølet med en nærmest pervers nydelse og detaljegråd om, hvem, hvad og hvordan du vil have det.

DITTE GIESE Moralisterne i USA har fået en ny Clinton-Lewinsky-skandale at mæske sig i og bruger gang på gang Woods' hidtil pletfri ry som undskyldning. Altså indtil han som ikonisere, menneskelig poloshirt en nat i sin Cadillac Escalade kørte ind i en brandhane foran sit hus i Florida, og elskerinderne begyndte at vælte ud af skabet.

Det interessante er, hvordan amerikanerne blander sig i unægtelig private forhold ud fra deisen, at forbyder man sig mod det hellige ægteskabsløfte, så be'r man selv om en tur i rutsjebanen.

For Tiger Woods har begået den værste tænkelige forbyrdelse i USA: Han har været sin kone utro. Og utroskab provokerer amerikanere mere end noget andet tilførsel i verden. For amerikanerne handler det at være utro ikke kun om, hvem man har sex med, men om at man har en tvivlsom moral, er en dårlig kollega, et dårligt forbillede, et dårligt brand, ja, man er et dårligt menneske. Så nu er Tiger Woods et dårligt menneske. Jeg kan bare ikke se, hvordan det gør ham til en dårligere Tiger Woods, at han godt kan lide damer. Han er vel stadig et ikon, eneren, den sorte mand, der indtog en hvid sportsgren og revolutionerede den?

I FRANKRIG, hvor jeg selv har boet, er utroskab ganske udbredt og ganske meget en privatsag. Ofte har jeg selv villet afvise en charmerende franskmænd med det bly: 'Jeg har altså en kæreste', efterfulgt af et: 'Hvad er problemet, han er jo ikke her'. Sådan er det i trikoloristernes land, hvor den gamle president Mitterands mangeårige elskerinde stod side om side med konen til de

res fælles mands begravelse. Jeg siger ikke, at det på nogen måde er et ideal til efterlevelse, men at vi som mennesker, og måske især presse, **Det er igen den der fremstilling af den ægteskabelige, monogame tilstand som ultimativ lykke**

bør blande os uden om folks private anliggender. Tiger Woods' sexliv må være en sag mellem ham og hans kone og det x-antal elskerinder-elskere, som de to har eller ikke har haft inde over. Vi aner da ikke, hvordan tingene fungerer hjemme i the Woods-residence. Og det kan da kun komme os andre ved, hvis der er foregået noget kriminelt.

DET ER DEN der evindelige fremstilling af den ægteskabelige, monogame tilstand som ultimativ lykke. Men jeg kender flere par, hvor der er indgået aftaler om den slags. Hvor der ses igennem fingre med eller måske endda skal afrapporteres frække detaljer ved hjemkomsten om nattens udskjelser med andre partnere. Gør det dem til dårligere mennesker? Næh. Måske er det det, der får deres parforhold til at svinge.

Men det er ikke mediernes opgave at fordømme folk, der ikke lever præcis som dem selv. Vi aner ikke et kvæk om Tiger Woods' sexliv, og det bør vi heller ikke. Visse ting skal selv meget kendte mennesker nemlig have lov at have i fred. Så kan det også være, vi kan slippe for nonsenssudsagn som: »Tigers caddie: Jeg vidste intet«.

ditte.giese@pol.dk

Jeg er da stadig modstander af juleræset

PERNILLE ROSENKRANTZ-THEIL sagte sidste år mod den politiske midte hos Socialdemokraterne, men er stadig ikke vild med julen. Foto: Finn Frandsen

INTERVIEW

MIKKEL BAHL

Ingen jul til mig, tak. Lad mig slippe for gaveræs, svinekød i kvalmende mængder og slagsmål om, hvilke dele af familien man skal se. Det var budskabet i et indlæg af Pernille Rosenkrantz-Theil for to år siden her i avisen.

Dengang tilhørte hun den yderste venstrefløj. Siden er hun sprunget fra Enhedslisten til Socialdemokraterne, der traditionelt har haft en mere pragmatisk holdning til materialisme og traditioner.

Har du så også ændret holdning til alt det der med gaver og juletræer, Pernille Rosenkrantz-Theil?

»Nu har jeg ikke været rundt og spørge, men jeg tror ikke, Socialdemokraterne har et andet syn på jul end Enhedslisten. Jeg har i hvert fald ikke en opfattelse af, at der er særligt skarpe holdninger til jul i nogen af partierne.«

Så dit skifte væk fra den antimaterialisti-

ske og ateistiske venstrefløj ind mod midten betyder ikke en fornyet glæde for julens lykkeligheder?

»Ind mod midten, hvor folk er dybt religiøse eller hvad? På det punkt tror jeg faktisk ikke, Socialdemokraterne adskiller sig specielt meget fra Enhedslisten. I begge partier er religion helt i orden, men der er først og fremmest en privat sag.«

Vil du insistere på, at der ikke er forskel på kulturen og omgangsformerne mellem Enhedslistens vælgere og Socialdemokraterne?

»Det er der da helt sikkert, men altså ikke lige hvad angår jul.«

Den yderste venstrefløj har altid kritiseret socialdemokraternes vækstfilosofi. Er den modsætning væk?

»Den modsætning har ikke eksisteret i de mange år, jeg har været i politik.«

Så der er slet ikke forskel på, hvor meget folk på den yderste venstrefløj og socialdemokrater går op i materialisme og gaver til jul?

»Mig bekendt var jeg den eneste i Enhedslisten folketingsgruppe, der ikke

holdt jul. I begge partier findes der naturligvis bekymring over, om overforbrugt særligt i vores del af verden kan begrænses eller allerhelst ændres, så vi ikke kører Jorden i sænk.«

Din holdning til julen er med andre ord lige så principfast og hård, som den altid har været?

»Jeg synes ikke, det er udtryk for en specielt hård holdning til julen, at man vælger at stå af gaveræset. For mange mennesker starter planlægningen af juleaften jo i oktober, hvor de begynder at tænke på, hvem de skal være sammen med, og hvad de skal købe i gave. Jeg holder jul sammen med min mand og mine unger i en super skrabet og hyggelig udgave, hvor vi overvejer, hvad der skal ske juleaften, når vi handler ind samme dag.«

Hvad får du ud af at holde afstand til julen?

»Mest af alt får jeg en hyggelig november og december ud af det, men jeg er selvfølgelig stadig tvunget til at forholde mig til juleræset, når jeg handler. Jeg var ude at samle ind til julehjælp ved Rosen-

gårdsceneret i Odense i weekenden. Der var fuldstændig sort af mennesker, og ingen af dem var i godt humør. For langt de fleste er gaveindkøb bare noget, der skal overstås. Det er på ingen måde hyggeligt.«

Hov, det lyder som en modsætning. Var du ude og samle ind til julehjælp, når du ikke selv holder rigtig jul?

»Hvorfor er det en modsætning? Jeg går jo heller ikke i Det Kongelige Teater.«

Men du samler vel heller ikke sammen til Det Kongelige Teater?

»Jo, det gør jeg faktisk hver måned over min skattebillet.«

Ja, okay, men hvorfor samler du ind til julehjælp?

»Fordi det er langt ude, at der er så mange familier i det her land, der ikke har valget. Jeg beslutter, om jul er noget, jeg skal gøre for mine børn. For de 6.500 familier, der har søgt om julehjælp, er dette valg ikke til stede. Det er ikke okay, at børnene skal lide overlast, fordi deres forældre er fattige.«

mikkel.bahl@pol.dk